

Професор Филозофског факултета у Београду Миодраг Зеџ изјавио је у Новом дану ТВ Н1 да се свуда у свету политичари баве пропагандом и хвале своје економске резултате, али да је оно што Србији недостаја јавност, односно тумачење независних стручњака.

Зеџ је истакао да није природно што у Србији не постоји јавна расправа, нити слобода медија да независни стручњаци нешто кажу, већ се многе ствари интерпретирају као да је чаша полупразна или полупуна.

"Србији фали јавност, професионална и општа, која треба да послаже све те аргументе (...) Свака економска чињеница је вишезначна ствар, као у медицини. Онда треба знати читати тај извештај (...) Да имате јавност и полемику - кажете ми смо расли четири одсрто, а да видимо шта је расло! Цене кромпира не могу тебе одвести у раст. Није исто кило кромпира и кило ајфона", објаснио је он.

У природи свих политичара на свету је, како је рекао, да се баве пропагандом, а циљ сваке власти је да влада што дуже.

"И (председник САД Доналд) Трамп би волео да влада 7.000 година, али ти имаш направљен систем који има природно чишћење", навео је.

Зеџ је објаснио да постоје два економска модела: један је да се конституише могућност да грађани, решавајући своја питања, доприносе општем циљу, а други је систем прерасподеле постојећих ресурса, који је Србији близак.

"Овде се државни буџет одавно схвата као џепарац - идеш около са касицом прасицом, дај овоме, дај ономе, и онда се свађамо ми међусобоно (...) Овде је јуриш на казан, и на крају ћеш га преврнути, јер неће ништа остати да се заграби", упозорио је он.

Србија не мисли о људима, већ их немилице троши

У Србији се, како је додао, сматра да су развојни ресурси шуме и руде, док су у развијеним земљама то људи.

"Ми не мислимо о људима, немилице их трошимо", приметио је Зеџ наводећи супротан пример Велике Британије која се ослања на максимизацију људског потенцијала и развој кроз иновације.

"Енглеска је смислила једрењак, парну машину, зарађује се на иновацијама. Ти уништаваш школски систем. Како ћеш имати иновације, кад ко се дочепа иновација, носи их напоље", упитао је Зеџ.

Подсетио је да је у Србији легализована продаја диплома и доктората као на пијаци, чиме је младим људима поручено да је будала онај ко учи. Сликвито је објаснио и да је Србија преписала анатомију развијених земаља, али да је није ставила у функцију, па тако данас плаћамо "јетру" која би требало да чисти организам (правосуђе), а она ништа не ради.

Исто се односи и на стране инвестиције где је кључно питање, како је објаснио, да ли си способан сам да ходаш или ти треба неко споља да те подупире.

"Ти си изгубио могућност да ходаш, мораш штедњу да претвараш у рационалне инвестиције и идеш напред, а добио си две штаке на позајмицу. Чим нестану штаке ти падаш", рекао је Зеџ, истичући да је допринос тих великих фабрика БДП-у, мањи од малина.

Зеџ је истакао да економија захтева неколико базичних принципа, и да је на првом месту подела власти на извршну, законодавну и судску, а одмах затим и слободна јавност која ствара јавно мњење.

Оценио је и да Србија не зна ком свету припада, већ мисли да иде на све четири стране, а када неко иде на све четири стране, онда се само врти у круг.

(Н1)